

Sångpostillan - Femte söndagen i Fastan

Bidrag från Bengt Pleijel
2010-02-25
Senast uppdaterad 2019-04-01

Femte söndagen i FastanJudicaLatinsk benämning på denna söndag efter Psaltaren 43:1 –
Judica me, Deus = Skaffa mig rätt, o Gud.

Dagens bön: Låt oss be om nåden att få del av Kristi försoning:
Tystnad

Herre, himmelske Fader, du som utgav din Son till ett offer för världens synd –
ge oss kärlekens gåva och glädje
så, att vi lever av den hängivenhet
i vilken han gick sitt lidande till mötes och frälste världen.
Genom honom, Jesus Kristus, vår Herre och Gud, som med dig, Fader, och den helige Ande lever
och råder från evighet till evighet.

Dagens budskap: FörsonarenAndra årgångens läsningar: 1 Mos 22:1-14, Apg 4:1-12, Markus 12:1-12, Psalt 103:8-14
Läs gärna först alla denna söndags texter i Bibeln eller i Psalmboken

Dagens sång: Abrahams prövas på sin tro, sitt hopp och sin kärlek.
Vi ber i dagens sång, psalmen 253, om tro, hopp och kärlek
O giv oss, Herre, av den tro …
Vi sjunger också till sist psalm 143
Guds rena lamm, oskyldig

Vill du höra Bengt Pleijel predika och Bodil Landgren sjunga? Klicka här!

Dagens predikan: Abrahams offerFörsta Moseboken 22:1-14, Bibel 1917.

En tid härefter hände sig att Gud satte Abraham på prov. Han sade till honom: ”Abraham!” Han svarade:
”Här är jag.”Då sade han: ”Ta din son Isak, din ende son, som du har kär, och gå bort till Moria land, och
offra honom där som brännoffer, på ett berg som jag skall säga dig."

Tidigt följande morgon lastade Abraham sin åsna och tog med sig två av sina tjänare och sin son Isak. Och sedan han hade
huggit sönder ved till brännoffer, bröt han upp och begav sig iväg till den plats som Gud hade sagt honom.

När nu Abraham på tredje dagen lyfte upp sina ögon och fick se platsen på avstånd, sade han till sina tjänare: ”Stanna här
med åsnan. Jag och gossen vill gå ditbort. När vi har tillbett, skall vi komma tillbaka till er.”

Och Abraham tog veden till brännoffret och lade den på sin son Isak, men själv tog han elden och kniven, och de gick så båda
tillsammans.

Då talade Isak till sin fader Abraham och sade: ”Min fader!” Han svarade: ”Vad vill du, min
son?” Han sade: ”Se, här är elden och veden, men var är fåret till brännoffret?”

Abraham svarade: ”Gud utser nog åt sig fåret till brännoffret, min son.” Så gick de båda tillsammans.

När de nu hade kommit till den plats som Gud hade sagt Abraham, byggde han där ett altare och lade veden på det. Sedan
band han sin son Isak och lade honom på altaret ovanpå veden. Och Abraham räckte ut sin hand och tog kniven för att slakta
sin son. Då ropade Herrens ängel till honom från himmelen och sade: ”Abraham! Abraham!” Han svarade:
”Här är jag.” Då sade han: ”Låt inte din hand komma vid gossen, och gör ingenting med honom. Ty nu vet
jag att du fruktar Gud, nu då du inte har undanhållit mig din ende son.”

När då Abraham lyfte upp sina ögon, fick han bakom sig se en vädur, som hade fastnat med sina horn i ett snår. Abraham gick
dit och tog väduren och offrade den till brännoffer i sin sons ställe.

Och Abraham gav den platsen namnet Herren utser. Nu för tiden heter den Berget där Herren låter se sig.

Inledning.

I 1 Mos 22:1-14 har vi en av de mest gripande skildringarna i Gamla Testamentet. Människor har skakats av den. Förfärats. Här är en far som påstår, att han får en ingivelse av Gud att offra sin son. Vad är det för en Gud som befäller något så hemskt?

Det enklaste svaret är detta: Bland Israels grannfolk var barnoffer vanliga. Frågan som man nu ställde sig var: Vill också Abrahams Gud att man offerar barn? Och Guds svar på den frågan kommer i denna text. På ett drastiskt och målande sätt talar Gud om att han inte vill ha barnoffer. Lite väl drastiskt, tycker somliga. Men texten har många djup.

I föregående kapitel (1 Mos 21) berättas om Abraham. Han är en man som har det gott. Livet är bekvämt, välordnat. Abimelek säger till honom: Gud är med dig i allt du gör. Abraham har det bra. Han gräver brunnar, planterar träd, löser konflikter, sluter förbund. Han har fått en pojke och pojken är hans ögonsten. Bihustrun Hagar har lämnat hemmet tillsammans med sin son Ismael. Hagar och Sara gick inte så bra ihop. Lugnet lägrar sig över hans hem. Abraham har det bra. Han åkallar Herrens namn. Han tackar Gud. Han har tydligen också fått hjälp med sitt trasiga förflutna på någon själavårdskurs. Abraham är en from man.

Ja, ungefär så här tänker vi oss att livet med Gud är. Det är lugnt och skönt. Gud ordnar upp allt för oss, bara vi förtröstar tillräckligt mycket. Och ibland är det väl så också i våra liv.

Men Gud vill att både tron, hoppet och kärleken skall förökas och fördjupas och mogna. Därför kan han tillåta att en eller annan omskakande händelse inträffar i våra liv. Och det var just detta som hände i Abrahams liv. Ett nytt kapitel börjar för honom med orden som vår text börjar med: Det hände sig att Gud satte Abraham på prov. Gud kommer in och stör det lugna och sköna livet.

Han gör det inte för att bringa olycka över oss. Han gör det för att vi ska växa i tro. Därför prövar han oss. Om Hiskia heter det: Gud övergav honom endast för att pröva honom, för att han skulle få veta allt vad som var i hans hjärta (2 Krön 32:31).

På både hebreiska och grekiska är det samma ord för pröva och fresta. Skillnaden är att om du frestar någon så gör du det för att få fram det värsta hos honom och få honom att falla. Om du prövar någon gör du det för att få fram det bästa hos honom och få honom att växa och mogna. En muskel som aldrig övas blir slapp och oduglig. När djävulen använder detta ord gör han det för att få oss att falla. När Gud använder detta ord gör han det för att få oss att mogna och för att resa oss upp.

När något svårt inträffar är det viktigt att fråga sig: Vem får nu ta hand om mig? Om Gud får ta hand om mig finns det en välsignelse på andra sidan prövningen. Det är väl så vi ska förstå de underliga orden hos Jakob 1:2. Skatta er bara lyckliga, mina bröder, när ni utsätts för prövningar av olika slag.

Gud säger till Abraham: Ta din son Isak, din ende son, som du har kär, och gå bort till Moria land, och offra honom där som brännoffer på ett berg som jag skall säga dig. Det är tre ting hos Abraham som Gud nu prövar: Hans tro, hans hopp och hans kärlek.

1. Först provas Abrahams tro:

Ta din son Isak.

Gud vill att vi ska komma vidare i tron. Vi får inte stanna på barnstadiet eller i ungdomstron. Därför prövar Gud vår tro för att stärka den.

Ett av de märkligaste stegen i den mänskliga utvecklingen var då man upptäckte hur man genom att kasta järnet i elden kunde få fram stål. Sedan kunde man använda järnet så mycket mer. Det är detta som händer här. "Du Abraham är järnet. Jag vill att du bli stål och därför ska jag kasta dig i denna eld. Jag ska härda dig och sedan ska du kunna göra så mycket mer för mig".

Det finns två beståndsdelar i tron: Förtröstan och lydnad. Gud vill leda oss vidare både i trons förtröstan och i trons lydnad. Tron måste vara verksam i kärlek.

Abraham provas nu mest på lydnadssidan. Abraham lyder. Han ställer inga frågor. Tidigt följande morgon går Abraham iväg. Han lyder omedelbart. Han förblir i lydnaden. Tre dagar senare är han fortfarande på väg och vill fortfarande lyda.

Ta din son Isak, sa Gud. Och Abraham gjorde så. Han går hela vägen utan att tveka. Här har vi det mest framträdande exemplet på lydnad i Gamla Testamentet. I Bibeln finns det bara ett större exempel på lydnad. Det är Jesus som var lydig ända till döden, döden på ett kors.

Låt oss nu be om mera tro då vi sjunger 253:1:

O giv oss, Herre, av den tro som sorgerna betvingar,
som lyfter oss till ljus och ro på starka örnevingar,
som talar mäktigt till envar och bär oss under färden,
som härlig tröst i tvivlen har och övervinner världen.

2. Sedan prövas Abrahams hopp:

Ta din son Isak, din ende son.

Här är det Abrahams hopp för framtiden som prövas. Kan du tänka dig in i detta? Att bli placerad i en situation, där du ser hela ditt hopp för framtiden som bara kraschar och går sönder? Allt det du längtat efter, allt det du drömt om, allt bara ramlar och går sönder. Abraham hade tidigare klippt av banden till det förflutna, då han gav sig iväg från sitt hem och från sin släkt och från sitt land. Nu klipper han av banden till framtiden.

När Gud säger: Ta din son Isak, då prövas hans tro. När Gud säger: Ta din son Isak, DIN ENDE SON, då prövas hans hopp. Allt hopp för framtiden hade Abraham i sin son. Han var hans trygghet för framtiden. Tag din son, ditt enda hopp för framtiden och överlåt honom till mig.

Hur kunde Abraham göra detta? Hur var han förberedd på det? Nya Testamentet ger oss nyckeln. Abraham trodde att Gud som givit livet åt Isak genom ett mirakel kunde bringa Isak tillbaka genom ett mirakel. I Hebr 11:19 står det att Abraham trodde att Gud hade makt att till och med uppväcka döda.

Med andra ord: Abrahams hopp var inte i Isak. Abrahams hopp var i Gud. Abraham hade inte satt sitt hopp till en mänsklig varelse, hur dyrbar denne ändå var för honom. Jag sätter mitt hopp till Gud. Mitt hopp är inte i Isak utan i Gud.

Låt oss nu be om mera hopp då vi sjunger 253:2:

O giv oss, Herre, av det hopp som missmod icke hinner,
som skådar utur tårar opp och därför styrka vinner,
som ej, hur stjärnlös natten står, till ängslig bävan bliver,
men drömmer om det jubelår som evig sällhet giver.

3. För det tredje prövas Abrahams kärlek:

Ta din son Isak, din ende son, SOM DU HAR KÄR.

Ta din son Isak - de orden prövar hans tro.

Ta din son Isak, din ende son, prövar hans hopp.

Ta din son Isak, din ende son, som du har kär, det prövar Abrahams kärlek.

”Ta din son Isak, din ende son, som du har kär och visa om du älskar mig mer än honom”. Det var ett stort prov på kärlek. Ibland blir vår kristendom något som vi lägger till utanpå de ting vi älskar, ett extra plus som tillåter oss att ha allting och dessutom Gud. Men när Gud kommer in i våra liv säger han: Jag måste få vara främst i ditt liv. När vi kommer till Jesus och vill ge hans tjänst så är det mycket vi måste överlåta och lämna.

Abraham ställs inför frågan: Älskar du mig mer än denne pojke?
Och Abraham älskar Gud mer.

Nu målas en mycket gripande skildring. Abraham drar iväg. I början skildras allt i snabba drag. Men när man kommer närmare offerplatsen skildras allt i långsammare tempo. Till sist vandrar far och son ensamma. Två gånger står det: De gick så båda tillsammans. De går upp mot berget ensamma. Under tystnad. Blott avbrutna av några få repliker. Till sist sker allt nästan outhärdligt långsamt. Fler och fler detaljer tas med. Abraham lägger i ordning bränslet, han binder Isak, lägger Isak ovanpå veden, griper kniven. Man kan se varje rörelse. Vilken fantastisk berättarteknik!

Innan vi går vidare i denna dramatiska skildring be vi om mer kärlek för vår egen del. Vi sjunger psalm 253:3:

O giv oss, Herre, kärlek ock, som aldrig vänder åter,
som, fastän ständigt gäckad, dock sig ej förtröttas låter,
den glöd som icke släckes ut av stora vattuflöden,
den makt som ej vet gräns och slut, men segrar över döden.

Moria berg och Golgata.

När vi nu ser Fadern med sin son gå mot Moria berg, kan vi inte se detta framför oss utan att också se bilden av en annan fader med sin son: Jesus som bär korset mot Golgata. Här är en bild tagen av Jesus 2.000 år senare. Och vi anar vad Fadern måste känna då. Vi anar smärtan i Guds eget hjärta ty Gud var i Kristus och försonade världen med sig själv (2 Kor 5:19, Fb).

Men nu kommer vi till den mest dramatiska delen av historien. Abraham blir stoppad av en ängel. Abraham! Abraham!
Stopp! Stanna! Gå inte vidare! Rör inte pojken! Varför? Jo, Gud ville ha Abraham, inte Isak. Gud ville ha Abrahams kärlek, inte

Isaks liv.

Då vänder sig Abraham om. Han får se en vädur, en bagge, ett fullvuxet får som fastnat med sina horn i ett törnsnår. Törnet är förskräckligt, långt med mycket vassa taggar. Men vilken bild! Ett lamm med huvudet omsnärjt av törne. Två tusen år senare virade några soldater en krona av törne omkring Jesu huvud. Lammets huvud fastnade i törnet igen!

Platsen där Abraham offrade Isak var Moria berg. Du kan se detta berg i Jerusalem. Moria var en del av det berg som också är Golgata. Golgata är en högre del av Moria. Isak blev offrad på den lägre platsen, Jesus på den högre.

Väduren var inte bara en ersättning för Isak. Det var också en ersättning för Jesus. Lammets tog inte bara Isaks plats. Under två tusen år framåt fick det ta Jesu plats. Ända till dess Jesus kom, han som var det verkliga Guds Lamm som ersatte alla andra offer.

Isaks enkla fråga till Abraham: Var är lammet? den besvarades av Johannes döparen två tusen år senare. Där är Guds lamm som tar bort världens synd (Joh 1:29).

Bön:

Fader, om du måste leda oss in i provningar så sätt oss inte på allt för hårda prov.

Pröva oss inte med så mycken framgång att vi frestas att tro att vi klarar livet utan Dig.

Pröva oss inte med så stora svårigheter att vi frestas att tro att det inte finns någon hjälp att få eller att det inte finns någon mening med livet eller någon kärlek i världen.

Var med oss i vardagens småhändelser, så att vi inte faller för frestelsen att leva endast för oss själva, okänsliga för vår broder och syster i nöd.

Tag hand om oss så att vi aldrig avfaller från Dig utan alltid vet att Jesu Kristi kropp och blod bevarar oss till evigt liv.

Vi sjunger Psalm 143:

Guds rena Lamm, oskyldig på korset för oss slaktad,
alltid befunnen tålig fastän du var föraktad,
vår synd på dig du tagit, och dödens makt nedslagit.
Giv oss din frid, o Jesus.

Du ordbrukare! Med femte söndagen i Fastan börjar den s.k. Passionstiden. Vi går tillsammans med Jesus upp till Jerusalem och fördjupar oss i det i hans lidande där. Nyfikenhetsvandringarna 24 & 30 hjälper oss förstå hur det som hände då angår oss som lever nu. Tryck här så hamnar du där.